Nový pavilón dojníc PD Senica.

FOTO PRAVDA: JOZEF SEDLÁK (3) © AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

v maštali 1 700 až 1 800 eur nie je problém. Pravda, ich životný štýl ostatne ako každého, kto pracuje na farme, je podriadený zvieratám," poznamená Patrik Rusňák, ktorý manažuje živočíšnu výrobu. Na starosti má dovedna 1 800 hláv dobytka, z toho 800 kráv, a 2 300 ošípaných.

V Rusňákovom počítači, ale aj v mobile sa zbiehajú všetky dôležité informácie o chove zvierat. Vraví, že počítač je dobrým pomocníkom, ale dynamiku chovu určujú tri faktory: ľudia, technológie a počasie. Aj posledný rok ukázal, že počasie si robí v poľnohospodárstve aj vo fabrike či pod holým nebom, čo chce. Hrať s ním rovnocennú šachovú partiu znamená inovovať, nasadzovať nové technológie. V slovenskom prostredí to vôbec nie je jednoduché.

Sloboda za vlastné

Nový mliečny pavilón stál družstvo vyše 1,4 milióna eur. Celú investíciu zvládli, ako pripomenie predseda Peter Morávek, z vlastných a požičaných zdrojov, bez jediného centa národnej či európskej podpory. Táto poznámka hovorí niečo o pomeroch, ktoré vtedy vládli na Pôdohospodárskej platobnej agentúre a vyústili do rôznych doteraz neuzavretých korupčných káuz.

Súčasne vypovedá veľa aj o smerovaní európskej dotačnej politiky. Tá od vstupu Slovenska do EÚ nemala záujem zvyšovať poľnohospodársku produkciu v nových členských krajinách. V súčte bolo mlieka, mäsa, ovocia a zeleniny v Európskej únii viac než dosť, preto Brusel smeroval podpory v nových krajinách do údržby

Lenže čo je najle bou poľnohospodá jiny? Vari dotované nie? Alebo teraz úl a zakladanie biopás nie, lebo to v kone sledku viedlo k de cii poľnohospodárc od živočíšnej výrol te zamestnanosti n a napokon aj k rozp ného odborného po dárskeho školstva.

Poľnohospodárs bestačnej podobe, v čase vyostrujúcej tickej zmeny túžim len tam, kde si ucho vý sedliacky rozum. ziť mlieko a mliečn z Poľska, Česka či keď dávno pred rol boli vybudované okrese mliekarne so mi dodávateľmi? T partnerom mliekarn bolo aj zostalo mies stvo. No kým v okres producentov mlieka tom transformačn začnom období o Seničania vydržali. čo deň expedujú do 21-, 22-tisíc litrov m

Delikatesa menor oškvarky

Na nádvorí družstva mliečny automat. Ka sa tu zastavujú ľud ných zmien senicky dov, aby si nabrali d stvé mlieko. Je plné v tuku a bielkovín. Pre mi boli mliečne aut tom, ale ako s veľko nosťou médií prišli tak potom nenápad čili. Možno aj pre po nás spotrebiteľov. A prežili len tam, kde ľuďom pridanú hodn je v senickom družstv ková predajňa čerstve a rôznych výrobkov.

Ako sme už nazna populárnejšie z jej s tu sú oškvarky (kilog 8,50 eura!), ale aj úde ská, vlastne pravá zá slanina, párky naoza ho mäsa a vôbec ce trum regionálnych m výrobkov. Všetky po jú z vlastného chovu a ošípaných. Časť z n cuje družstevný bitúnc a produkty z neho sú neunavené dvetisíc rovým presunom zo ska. Keď si ľudia kúpi v automate, zamieria dedoch do budovy druž

ej výroby, Peter Morávek, predseda

„Slúžiť zemi a družstvu, ktoré nám dávajú prácu a životné istoty, to je naše krédo," hovorí predseda družstva Peter Morávek a pripomenie, že súčasní družstevníci sú iba pokračovateľmi toho, čo začali tí, čo založili družstvo pred nimi. Tohto roku uplynie 50 rokov, čo sa päť družstiev v okolí Senice spojilo do súčasného PD Senica známeho predtým pod názvom JRD 9. máj.

Prvopočiatky družstiev siahajú až k roku 1949. Alebo možno ešte ďalej, do polovice 19. storočia, keď Samuel Jurkovič v Sobotošti založil Prvé svojpomocné potravné a úverové družstvo vo vtedajšom Uhorsku. V tom istom čase v Manchestri dali dohromady prvý kooperatív Angličania.

Nezávisle od seba vznikli v Európe prvé dve družstvá, ktoré začali spájať drobných výrobcov. Na kolektivizáciu, ktorá v päťdesiatych rokoch minulého storočia porodila na Slovensku jeden typ roľníckych družstiev, sa dnes spoločnosť pozerá kriticky. Roľníci do družstiev vstupovali pod silným nátlakom komunistickej moci, ktorá odporcov JRD neváhala zbaviť majetku, vysťahovať, zavrieť do väzenia. A predsa napriek všetkému sa narodili životaschopné ekonomické celky ako PD Senica.

Naozaj životaschopné. Vlani mnohými podnikmi otriasli odchody zamestnancov do predčasného dôchodku. V PD Senica využilo túto možnosť 27 ľudí. Prišla za nich náhrada až nečakane rýchlo z rôznych iných odvetví. Mladých ľudí - tridsiatnikov a štyridsiatnikov - pritiahli dobré zárobky (priemerný plat 1 500 eur) a silný sociálny program. Napríklad po tridsiatich rokoch práce vyprevádzajú ľudí do dôchodku s odmenou vo výške troch platov. Samozrejmosťou sú tu dožinky, na ktoré pozývajú všetkých členov družstva, pamätajú na Deň matiek, jednoducho, majú tu v úcte prácu tých, čo postavili družstvo na nohy a urobili z neho konkurencieschopný moderný poľnohospodársky podnik.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

INZERCIA

Prvá strategická, a. s, Trnavská cesta 27/B, 831 04 Bratislava, IČO 35705001, spoločnosť zapísaná v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III., oddiel Sa, vložka číslo 1237/B, v súlade s § 35 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení oznamuje, že Polročná finančná správa k 30.06.2024 je zverejnená na stránke spoločnosti www.prvastrategicka.sk. Ide o regulované informácie.

XP240616/01

INZERTNÁ KANCELÁRIA PRAVDY
tel.: +421 905 737 572
inzercia@pravda.sk

SŤAHOVANIE.sk
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
TRIV
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
02/ 6542 2387
0905 616 329

XP240036/37